

ZÁPOČTOVÁ PRÁCE – HUMANITNÍ ZÁKLADY LÉKAŘSTVÍ, 2. LF UK

PETRA ŠTEGNEROVÁ

1. ROČNÍK VŠEOBECNÉHO LÉKAŘSTVÍ 2013/2014

„Jako lékař vám pomoci nemohu, neboť není v mé moci vyléčit společnost.“ (P. Juráček: Deníky)

Píše se rok 2014: po silnicích jezdí auta, která umí vyvinout zrychlení z „nuly na sto“ za několik málo vteřin a na ulicích se střetáváme s lidmi, kteří pořád někam spěchají - běží do práce, snaží se stihnout tramvaj, nebo je hlad žene k blízkému stánku s rychlým občerstvením, protože v době polední přestávky řešili něco nezbytně důležitého. Málokdo se jen tak na ulici prochází a dívá se kolem sebe. V dnešní době čas utíká neuvěřitelně rychle a na člověka jsou kladeny stále větší nároky. Když se podíváme třeba na povolání – člověk by měl být ve svém oboru zručný, ale zároveň ochotný podstoupit případnou rekvalifikaci. S trochou štěstí najde práci, která ho baví a nevadí mu, když v ní občas stráví volné večery nebo sobotu. Absolventi středních škol ale nastupují na vysoké školy s vědomím, že obor, který studují, často nemá, přes velký počet přijímaných studentů, uplatnění, a tak budou muset jednou čelit povinnostem, o kterých si mysleli, že jsou jejich zájmům moc vzdálené. Psychologové by mohli dlouze hovořit o syndromu vyhoření a depresích, kterými trpí stále větší procento populace. „Podroušená“ psychika, dlouhodobé přemáhání, nedostatek spánku a nekvalitní životospráva si jednoho dne ale vyberou svou daň – a to je okamžik, kdy lidem do života vstoupí medicína.

Lékaři jako tací už nejsou pouze všemohoucími a vysoce vzdělanými pracovníky, jejichž vznešeným posláním je zachraňovat lidské životy – dennodenně jsou konfrontováni s rozrůstajícími se předpisy, zdravotními pojišťovnami a farmaceutickými firmami, které na ně vytváří neustálý tlak. Ani lékaři nemají dostatek času na to, aby si s pacientem v klidu pohovořili o jeho zdravotních potížích, které mohou pramenit z nějakého potlačeného psychického problému. Kolikrát pacient sdělí jeden z nejdůležitějších příznaků až s rukou na klíce při opouštění ordinace. Nemluvě o tom, že ačkoliv se nás lékař ptá, co nás trápí, oči od monitoru odtrhne jen málokdy, protože musí aktualizovat zdravotnickou dokumentaci.

Jednoho dne ale můžeme otevřít dveře ordinace a po pár minutách nám může doktor sdělit: *„Jako lékař vám pomoci nemohu, neboť není v mé moci vyléčit společnost.“* Po této větě bychom mohli zůstat zaskočení a s míněním, že našemu doktorovi možná přeskočilo, když nás takto odbyl. Předmětem jeho zájmu je totiž lidské zdraví, o kterém ví snad vše a tak by nám měl pomoci i bez ohledu na společenství, které na nás může mít neblahý vliv. Jde přeci o jedince s určitými symptomy, s čímž by měl lékař něco udělat. Přijít ale do ordinace s ideou, že vyjdu téměř zdravý je samozřejmě nesmysl.

A v tomto místě vyvstává otázka – proč vůbec přicházíme k lékaři? Většinou nás k tomu přinutí až nějaký akutní či dlouho trvající problém. A ačkoliv pomalu ztrácíme důvěru ve zdravotnictví v domněnku, že už o zdraví jako takové nejde, nýbrž především o peníze, názor, že lékaři ruku v ruce s vědou dokážou vyřešit všechny potíže, stále přetrvává. Bohužel platí, že dřeeme více než je pro nás zdravé a zapomínáme na sebe – nehýbáme se, jíme ve spěchu, neodpočíváme a málo pečujeme o své zdraví... Při hledání příčiny toho všeho nás asi napadne, že je to vlastně tlakem společnosti, která na nás klade takové nároky. Co když jsme pouze „loutkami konzumu, ovládanými stroji mašinérie peněz či jedinci sice aktivními, ale bezohlednými a nezodpovědnými“^[1]? Možná žijeme v demokratické společnosti plné svobody, kde mezi nejdůležitější hodnoty patří láska, mír, přátelství, rodina, pravda a jiné, ale vysoce uznávané jsou i: plat, majetek, vzdělání nebo uspokojování svých zájmů. Zřejmě je to právě konzumním zaměřením, které nás podvědomě tlačí na sobě neustále pracovat a něčeho dosáhnout. Dobrá motivace je pro úspěšný život bezesporu důležitá, ale co když si právě kvůli tomu přestáváme hledět našeho okolí, přírody a životního prostředí? Kvůli orientaci na naplnění všech

našich životních cílů zapomínáme na ty nejzákladnější potřeby – mezi které bezesporu patří i naše zdraví.

Položme si ruku na srdce, kolik z nás chodí na pravidelné preventivní prohlídky a místo každoročního přecházení chřipky všechno „pečlivě vyleží“ a dbá o svoje zdraví i v době, kdy ho nějakým způsobem netrápí? Bohužel jsou to až těžké životní události, kdy my, nebo někdo z našich blízkých onemocní, které v nás probouzejí to primitivní, jednoduché a zároveň nejdůležitější – uvědomění si našeho zdraví, které přeci jenom máme jenom jedno. V lepším případě by k tomu mohlo přispět i oznámení našeho lékaře, že *nám pomoci nemůže, neboť není v jeho moci vyléčit společnost*. Tím nás může přivést k zamyšlení a následnému uvědomění si, že přeci jenom není nic důležitějšího, než cítit se dobře, brát všechno s nadhledem a spokojit se s tím, co máme. A tím by nám lékař pomohl mnohem více, než předepsáním léku. (Ještěže neexistuje „recept na zdraví“).

Podle mého názoru není v ničí moci vyléčit společnost, avšak každý může pomáhat ostatním a tím ji trochu ozdravit. Citát pana Juráčka ve mně vyvolává myšlenku, že léky a medicína skutečně všechno nevyřeší a bylo by krásné, kdyby v nich lidé nehledali spásu a uvědomovali si, že sami se ke zdraví a dobrému pocitu mohou dopomoci nejvíce. Inu „*Nejlepší lékaři jsou dr. Střidmý, Dr. Klidný a dr. Veselý.*“^[2]

Vlastní text obsahuje 4 347 znaků (bez mezer)

Odkazy a zdroje:

^[1] SUMOVÁ, Lucie: Hodnoty dnešní společnosti, kritika vs. pozitivní pohled, autorita vs. realita. Bakalářská práce, PedF MU Brno, 2007.

^[2] Jonathan Swift

HOLTZ, Andrew: Dr. House (Pravda a mýty o netradičních lékařských metodách v populárním seriálu). 1. vyd. Praha: Nakladatelství XYZ, s.r.o., 2007. 296 s. ISBN 80-7388-029-6.